Հատը 3 եւ կէս դրուշ

ԲԱԺԱՆԱՏՈՒՄՆ

Միւրեա տար[illegible]

Վեցամսեայ 3[illegible]

Տրամիւմ. տարի 1 տոլար

Վեցամսեայ 2,50 »

Իրագ եւ Պուսկ. 1 ամիս. ոսկի

ԱԶԴԱԿ

ՇԱԲԱԹ
14 ՄԱՅԻՍ 1927

Հասցէ՝ «AZTAG»
Journal Armenien
B. P. 587
Beyrouth—Liban

Ա. Տարի — կը հրատարակուի Հորեքշաբթի եւ Շաբաթ օրերը — Թիւ 20

Խմբագրական

Հ. Մ. Ը. Մ.

Մեր իրականութեան մէջ, մարդական շարժումը ընդհանուր պատերազմէն վերջ է որ առանձին թափ է սաւառներ: Նախքան այդ, շարժումը տակաւին վիճակի մէջ էր, թէեւ Շաւարշ Քրիստեանի «մարմնացեալը» արտակարգ ճիգեր ի գործ կը դնէր այդ ուղղութեամբ: Ներկայիս Հ. Մ. Ը. Մ.ի մասնաճիւղերու թիւը տրամաբանօրէն մէկ 60ի կը հասնի: Հայաստանի մէջ գոյութիւն չունի, որովհետեւ վարիչները հոն պատասխանատու չեն անոր գոյութեան, երբ Մարքսն ու Լենինը մոռցած են կրնոց մանրիճէատ ներուն մէջ այդ ուղղութեամբ հրահանգելէ: Անկախութեան տարիներուն առանձին թափ ունէր Հայաստանի մէջ մարզական եւ մլեւոտական շարժումները:

Այսպէսով ներկայիս արտասահմանը, անգամ մարզական խնդրի մէջ, կապ չունի երկրին հետ: կէտ մը որ անշուշտ ունի իր որոշ անդրադարձումները գործին վրայ: Իւրաքանչիւր շարժման կամ կազմակերպութեան համար անհրաժեշտութիւն է մայրենի հողէն եկած չունչն ու ոգեորութիւնը: Հ. Մ. Ը. Մ.ը իր կազմէն անկախ, դիւրացած է այդ ազդիւրէն: Բայց անոր դերը արտասահմանի հայ երիտասարդութեան մէջ ճակատագրական նշանակութիւն ունի:

Եթէ իրատեսի աչքերով դիտենք հայ նոր սերունդի պատկերը, ոչ միայն մխիթարական չափ մը կը տեսնենք մէջ յուսահատականն: Զգուած հայրենի շէնցող օդէն և միջավայրէն, որ ապագային առաքինութիւններու խարիսխը կը ձգէ սերունդին մէջ: Ներկայ սերունդը ենթակայ է քաղաքակիրթ կոչուած երկիրներու յորձանքին, և որովհետև չիկայ հաստատուն հիմն ու պատուանդանը, սերունդը կը տարուի այն քանելով ինչ որ յոռի է և անբարոյականացնող, ճշդ այնպէս, ինչպէս մանուկ մը երբ ենթարկուած չէ բարոյական ազդեցութեան, իր թոռոմանքները կը սիրէ սկսիլ հայհոյութեամբ Ջանալ լան մոյութիւններու, լաւորական առաջնութիւններու խանգարման կողքին, մեծագոյն մտահոգիչ կէտը կազմէ նոր սերունդին ֆիզիկական դաստիարակութեան գործը: Մեր իսկ չի վերաբերի պզտրոցներու մէջ կատարուած շաբաթական երկու պահ մարզանքին մասին, ֆիզիքական դաստիարակութիւնն ալ մանկանները շատ աւելի լոյն են:

Ներկայիս բոլոր վայրերու մէջ, մեր գաղթականի պարագան զերծ կը պահէ մեզ զինուորական ծառայութենէ, ըսել է հայութիւնը կը մեղկանայ և ուժի, մաքառումներու տենդանքը հետզհետէ կը հալի անոր մէջ: Մինչդեռ ուժն ու խիզախութիւնը ապրելու ճամբայ կը բանայ ժողովուրդներու առջև: Որքան մեկ ես, բոլոր ու խուսափող, այնքան շատ կ'լլան հարուածողները: Ներկայիս մանիք պէտք է ունենայ գոյութեան պայքարը յաջողութեամբ առաջ տանելու համար:

Ահա այս պայմաններու մէջ հրապարակ կուգայ կարևորութիւնը մարզական կազմակերպութեան, որը ոչ միայն պատանին բարոյապէս ու ֆիզիքապէս կիսի կրթէ, այլ նաև անոր մէջ պիտի առաջացնէ ցեղային արժանապատուութեան զգացումը: Ֆութպոլ և այլ մարզախաղերու, ազգային յաղթանակներու հետևանք արձագ կը պարգեն ցեղին և սեանկներուն աչքին: Ճիշտ այդ նկատումներով է որ մեծ ազգերը բացառիկ կարևորու մը կուտան սփոռի գործին:

Մարմնակրթական միութիւններու կողքին որքան կարևոր է սկաուտական կազմակերպութիւնը, դպրոցներու մէջ, այնքան կարևորութիւն է տրուած այս գործին որ անցած է պետական ծրագրի մէջ: Իսկ մեզ համար բացառիկ արժէք ունի այս պարագան. եթէ գիտակցինք անոր կարևորութեան, մեզ շրջապատող նեղ կապանքներուն տակ, ան ելին քեր բականին հետ, սկաուտական տան նաքանեան ալ պիտի հոխենք անոր վիզէն: Սկաուտ արձանագրել տղան կը նշանակէ ան կութենէ զինուորական չորք սղութեան վարժեցնել կեան. իսկ ժողովուրդ մը, որու մէջ չէ մեռած անկախ ապրելու տենդանքը, ատիպուած է կարևորութիւն տալ այն շարժման:

Տարուէ ոարի աւելի ձև ու մարմին կը սաանայ մեր մէջ մարզական շարժումը: Սահմանափակ չէ վաթսուն անանձիւ դերու թիւը, եթէ նոցուն հարկ եղած կազմակերպական սիս թէմը: Ուժով կազմ ունենալու համար անհրաժեշտ է կեղտոտ կան վարչ ձեռք: Գիտակցող թերին է ոսա կէսը որ ունի Հ. Մ. Ը. Մ.ը թէև իւրաքանչիւր շրջան ունի իր կազմակերպական վարչութիւնը, իսկ երկու շրջաններ, Յունաստանն ու Ռուսաստանին, ունին իրենց գլխաւոր օրգանները:

Սիւրիոյ մէջ նոր է Հ. Մ. Ը. Մ.ի կազմակերպութիւնը. անցեալ տարուընէ ասկին առանձին թափ է ստացած գործը շնորհիւ Պէյրութի մասնաճիւղին ի գործ դրած ջանքերուն: Կարեւոր է ուելի հիմնաւորել գործը, գարձնելու համար զայն տեւական և լայն գանգուած ներու սեփականութիւն: Գործի մը կազմակերպումը եթէ դրուած կ'ըլլայ լուրջ հիմերու վրայ, այլևս այն կապուած չըլլար պատահականութեան գործը, կը քալէ առանց հիպի և բնական կ սրդով:

Իրականացնելու համար Հ. Մ. Ը. Մ.ի առաջադրած լայն ծրագիրները Սիւրիոյ մէջ, պէտք է օր առաջ գումարել Սիւրիոյ շրջանի մարմիններու հատագումար:

Իսկ բնդհանուր գործի կազմակերպումը կը պահանջէ արտասահմանի կէդրոնական մարմին:

Երկու հարցեր որոնցմով պէտք է զբաղին Հ. Մ. Ը. Մ.ի մարմինները:

ՄԵՆՈՒԹԻՒՆԸ

Առանձնութեան մէջ մարքի և սլտի գլուխգործոցներ կը ծնին: Ժըխորէն հեռու բնութեան գիրկը առանձնացած, կարելի է գեղեցիկին և արուեստին տաճարին մէջ հրաշակերտ յղացումներ ունենալ:

Մեր ոսկեդարեան նախնեաց մէկ գրքին մէջ կը յիշուի Սկիաէ գարձող Յովհաննէս կոչուած աբեղայ մը. գառնուկի պէս խաղաղ հոգի աբեղայն, խելագար կը չրջէր իր ճգնաւորնէն չուրջը: Ընկերները վրան խնդալով, կը հարցնէին անոր այդ կացութեան պատճառը: Ան կը պատասխանէր.

Քաղաքին մէջ ականջներս խըժդուժ աղմուկներով այնքան լեցուեցան որ հրժայ կ'աչխատիմ հոգիէս դուրս թափելու այն ամէնը, որպէսզի կարենամ սենեակս խաղաղ մրածքով աշխատելու:

Ո՞ր արուեստագէտն, ո՞ր մտաւորականը պէտք չէ զգացած այդ առանձնութեան: Գրիգոր Լուսաւորիչ, հայ հաւատքին առաջին լուսարար Լուսաւորիչը, զգալով այդ առանձնութեան պէտքը, քաշուեր է Սպտուհ լեռը, ուր արդէն կոյս Մանէ իր սրբութեան բոյրը խնկած էր: Հոն ինչպէս կը պատմեն մեր պատմիչները Լուսաւորչին հետ կ'ապրէին հրեշտակները, հովիւները և գազանները, և սոյն վերջիններ աւետ նախադասելի էին, քան կեղծ սուրբերը:

Այդ լերան ամենէն բարձր գագաթը Գոհանաժքը՝ մեր Արդար թագաւորին ճգնաւայրը կ'ըլլայ. այդ բարձունքին վրայ ան քակեց իր մէջքին չաղթական ուրին գօտին, որ գետին չհնկաւ, այլ անպատան կանքեղի պէս լուսաչող օդին մէջ կախուեցաւ:

Առանձնութեան մէջ Գրիգոր Նարեկացին կը գրէր, ուսուրբերը և հրեշտակները իսկ սքանչացող ազօթագիրքը: Այդ առանձնութեան մէջ Նարեկացին կ'ըլլար «Պարծանք տաննս Աբրամի, Ազգանազան Հայկայ զարմին», ինչպէս կ'ըսէր Առաքել Սիւնեցին:

Առանձնութեան մէջ ծնաւ տաղանդներուն ամենէն սքանչելի գործերն: Դեռգինէս կարասի մը մէջ առանձնացած Ազեքսանդր Մակեդոնացին անոր այցելութեան կ'երթար: Քաղաքի կեանքը այդ իմաստասէրին հետ ալ ամէն չարիքի ազբիւր էր:

Ժան Ժագ Ռուսօ իր անոյշ խոստովանութիւնները կը յորդորէր որ մարդիկ դառնան նախկին նահապետական բարքերուն, և ապրին առանձնութեան մէջ: Ան յայտնապէս կ'ըսէր թէ քաղաքացի կենցաղը կը քայքայէ մարդուս խաղաղութիւնը: Առանձնութեան օրինակ ինքը տուած, և այդ կեանքին մէջ խաղաղ մտքով գրեց իր խոստովանութիւնները:

Բնութեան մէջ առանձնացած կեանքը ինքնին զմայլելի հովուերգութիւն մըն է: Ո՛վ պիտի չուզէր Հայկ Դիւցազի Առան ծերուկին առաղաւարին առջև նստած, սքանչանալու գեղջուկ կեանքին վրայ: Եւ խաղաղ ապրիլ «Մտածել սրտի ի նա ցիկ, ի սէր, հոգի ու ի դալար...»: Եւ մրա գնել այն կարկաչուն բիւրեղափայլ վտակին, որ նահապետական սեղանին զմայլելի նեկտարն էր:

Քանի սիրտ Հ. Հիւրմի-Պեան կը յորդորէր որ հայը հայ հողէն անբաժան մնայ, ան հայ սիրտը կը կապէր հայ հողին հետ. կը սիրցնէր հայ երկինքը ուր կը ծագէր հայկական ծիրանի գօտին, կը դիւթէր մեզ հայ բուրաստանի ծաղիկներով, որոնց վրայէն Հայաստանի Աստուածը քալած էր:

Խաղաղութեան քնար հոգի Մըկըրտիչ Աճէմեան, Հայաստանցի գիւղացիին յորդոր կը կարդար. Պօլիս գեղեցիկ էր բայց հայ գիւղացիին համար հոն կեանքը փլոտ էր ու տգեղ. բանաստեղծը միշտ այդ փլոտ կեանքին մէջ կ'ապրէր, բայց հայրենի գիւղին ծարաւովը կը բռնկէր. ան կ'երգէր.

«Նաչօ', Պօլիսը ինծի հայ իր տեղ
Նաչօ', իմ աղբար, մենք դառ
(Նանք մեր գեղ...
Ա՛խ Նաչօ' Պօլիսի փարան չունի
(խեր
Պալատներու հետ մեր տուն չեմ
(փոխեր
Որ մեր պապերուն արտին մէջ
(տատիկ.
Աստուած ալ կ'օրհնէ մեր թափած
(քրտինք.»

Տարագիր մշակ հայր, օտարին դրախտին մէջ իսկ չի մոռցած Սրիմեան Հայրիկի ձայնին որ կ'ըսէր. «Գնա, զօրացիր, որդեակ իմ, գիւղական կենաց ինքնաչխատ արդար մշակութեանցդ մէջ ձեռքդ հնձէ»: Հայ տարագիրը, հայ մշակը օտարին կամ դրախտին արտերուն հետ ոսկի չրթաւով կապեցէք, ան դարձեալ պիտի ուզէ օր մը առաջ գիւղ երթալ, երկիր վերադառնալ: Հայ մշակը «Պապիկ եւ Թոռնիկի» հեղինակին բերնով կ'ուխտէ. «Քրիստոսի խաչը սեղաններն առաջ ուխտեցի, որ այլևս չհեռանամ գիւղէն, չթողում տուն ու տեղս, արտերս ու դաշտերս»: Քաղաքէն հեռու, գեղջուկ կեանքի մէջ Վիրգիլիոս երգեց մշչակներու երջանկութիւնը O ubi campi.. մեծահռչակ հելլէն քերթողը Թէսկրիտէս անմահացուց գեղջուկ կեանքին երանութիւնը: Առանձնութեան օգնչացումը Ալբիս Տիրուլոն հովուական քնարերգութեամբ նկարագրեց: Որտեղ կը հառայէր Orus guondo oyo te aspiciam?— ne գիւղ երբ ծոցիդ մէջ պիտի օթեւանիմ: Իտալացի նեոսն ազգային սուրբը Ֆրանչիսկոս Ասիզացին առանձնութեան մէջ հոչակուեցաւ և կրցաւ հերկել լատին ցեղին խոպանացած խրճերը: Տանդէն առանձնութեան մէջ երազեց դժոխքին դիակներուն նկարագրութիւնը, քառանին մէջ տեսաւ մեղքերու հրկիզումը և արքայութեան մէջ նուագեց սուրբերու փառքերը:

Շիլլեր կ'երգէր, «երջանիկ է մարդը ու քաղաքներու չար խուժանէն խոյս կուտայ, կ'ապրի առանձնացած անմեղօրէն՝ ինչպէս մանուկը բնութեան արգանդին մէջ»: Շէքսպիրի համար գեղեցիկ կեանքը գեղջուկ կենցաղն էր: Սայր բնութիւնը խաղաղութեան մեծ մատեանն էր, որուն էջերը կէօթէի նման բանաստեղծները միայն կրցան կարդալ ու բացատրել: Գեղապաշտ Բրնքին իր տերլանքներուն մէջ առանձնացած կրցաւ չափել մայր բնութեան աքօղուած գեղեցկութիւնը: Թոլստոյ գեղջուկ կեանքին մէջ առանձնացած, եղաւ տիեզերական տաղանդ սուր դէմքերէն մին և համաձակօրէն քարոզեց թէ մարդ բնութեան մէջ բոլորովին կղզիանալով կրնայ երջանիկ ըլլալ: Ամէն ազգերու մարքի և սրտի առաջնորդները առանձնութեան մէջ կ'ինանալով կրցան կարդալ տիեզերքի այն գիրքը ուր Աստուածը գտած էր արուեստագործութեան պատմութիւնը:

Իրեւ վերջին խօսք, կը ցանկամ որ մեր քաղաքացիները կարդան Սրուանձտեանցի ամբողջ հատորով գործերը, որպէսզի ըմբռնեն գիւղի առանձնութեան հանճարն ու հոտը: Հաւատաք ունիմ որ վաղը դարձեալ Այգեստանի տաճարներուն ժամանաները «Գողգոթամը» կը զարկեն, և հայուն բաղդը գողգոթները կը հեռանան և քաղաքներէն գիւղ կը դառնայ գիւղացին, և ամբոզիր մտաւորականները Այգեստանի ա-

ՇԱՀԻՆ ՉԱՎՈՒԻՇ

կեանքի ծանր հարուածներ ունակ, հետզհետէ կիյնան հայ մտաղովուրդի լուսապսակ պատկերներ: Հայնան բայց ոչ իրենց ցանկացած մահով: Կռիւ, հերոսական մարտունեներու երազը գոհած, անոնք իրենց չունչը կը փչեն օտար ափերու վրայ:

Ողբերգական է Ուրֆացի Շահին Չավուշի մահը. հերոսական անոր կեանք: Տակաւին չատ երիտասարդ ռազմական ոտիկան դինուր, 1911 էն 1919 ան քոչի հատրաս ունէր Պէյրութի և Թրիփոլիի չրջանին մէջ:

Թրիփոլիի չրջանին ապստամբող աւազակները կը ոարսափէին Շահինի անունէն. քանի՛ կռիւներ ունեցած էր անոնց հետ, երբեմն նոյնիսկ առանձին և քանի՛ եր էր ձերբակալած կամ սպանած: Բայց Շահինի կեանքին ամենագեղեցիկ էջը կը կազմէ Այնթապի հերոսամարտը: Այնտեղ է որ հրապարակ կուգայ քաջ, չանդուն, կրակի վրայ քալող Շահինը, ճարտար ռազմիկ և վարպետ կռուող: Ան ալ բազուկն էր կռիւի զեկավարներուն, և Այնթապի հաչտութեան գոլգոթանքի առարկան:

Մտանաւոր դիրք ու պաշտօն չունէր Շահինը կռիւներուն մէջ, անոր դիրքը վտանգն էր և պաչտօնը առումոք կռիւ կար, Շահին հոն էր. ուրտեղ որ յարձակում կար ան էր առաջին ռումբը նետող: Ուսապետական էր անոր ունեցած չանդգնութիւնը: Շահինը կը յարձակէր իրեն ուղղուած հրացաններու վրայ:

Տեսած էի զինքը 1911ին Պէյրութ, զուարթ չէնցող, որիածախնդիր և քէյֆի ուզայ: Ընդհանուր պատերազմէն մէ թուականին մէջ կռուտած կը կարծէինք զինքը, ու անոնց երկրորդ հանդիպումէ մը Այնթապ, կռիւներու վերջալորձման, այս անգամ Շահինը հպարտ էր, կռիւքը փառքով զարդարուած:

Ուշկիչ է վերյիչել մեր երրորդ տեսութիւնը քանի մը ամիս առաջ: Մ՛ը էր մնացեր հին Շահինը: Կքած էր կեանքի անողոք բեռան տակ: Ամուսնացած էր, 4 զաւակներու տէր, գործերը մէկտ ձախորդ: Ուսատած էր կեանքին ու յոռետես ապագայի նկատմամբ: Հակառակ իր դպրոցի երես տեսած չըլլալուն, ան ունէր առողջ բնազդ, անխաոն հայրենասիրութիւն, որը յատուկ է հերոսական խառնուածքի տէր մարդոց:

Վերջին հանդիպումն էր ան կըսէր. «Քէյֆ պիտի ըլլայ վերջնական, հայրենակից, այս կեանքը կեանք չէ, բան մի ըլլար, էրթայինք»:

Անմուրազ գնաց Շահինը, «բան մի ըլլար» ու այդ բանը իրեն համար կռիւն էր. ազգի, հայրենիքի համար մղուց սրբազան կռիւ: Ուռազ այդ բանը ան նաեւ յաւիտեան փակեց Շահին էր աչքերը: Անոր լիչատակը սուրբ պիտ մնայ, իր անունը անթաժան ոսր յեղ փոխական պատմութեան չքեղ էջի գլուխգործն,

ԼՈՒՒԹԵՐ

ԿԱՐԴԱՑԵՔ

եւ

ՏԱՐԱՍԵՑԷՔ

«ԱԶԴԱԿ» հայաթերթը

ՄԱՄՈՒԼ

ՊՈՆԱԲ ՅԱՅԴԵՐ

Մամուլի օրհնության «Խոսք» (30 մարտի) վերնագրված հոդվածում կարդում ենք մի փափուկ խրատ ընթերցասիրության մասին։ Հեղինակը գրում է.—

«Հայ ընթերցասիրությունը ներկայումս ունի մեծ դժվարություններ, որոնցից մեկն էլ այն է, որ մեր ընթերցասեր հասարակության մեծ մասը ոչ թե ընթերցանության համար է ունենում գրքեր, այլ ընթերցանությունը կատարում է գրքերի համար։ Ընթերցասեր հասարակության մեծ մասը ոչ թե ընթերցանության համար է ունենում գրքեր, այլ գրքերի համար է ընթերցանություն կատարում

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱՎՈՐ ՕՐԳԱՆ

ԽՈՒՐՃԱՅԻՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Ե Ր Ե Ք Շ Ա Բ Թ Ի

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ԿՈՄԻՏԵՏԻ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ՍՈՎԵՏԻ

Հ Ր Ա Տ Ա Ր Ա Կ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

Ե Ր Ե Ք Շ Ա Բ Թ Ի

14 Հունվար 1937 Հոգեբար Երեքշաբթի օրվա 9 Թիվ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԻ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎՐԴԻ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀՄ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՆԻՍՏԱՇՐՋԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՆԻՍՏԱՇՐՋԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀՄ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՆԻՍՏԱՇՐՋԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՆԻՍՏԱՇՐՋԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

Հարթ 12 Հունվար.— Հայկական ՍՍՀ Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի նախագահ ընկ. Ա. Ի. Միկոյանի փոխանցմամբ Ա. Ի. Միկոյանի և Ա. Ա. Ժդանովի ստորագրությամբ Հայկական ՍՍՀ Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի և Հայկական ՍՍՀ Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեի անունից ստացվել է հետևյալ հեռագիրը.

«Հայկական ՍՍՀ Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհուրդը և Հայկական ՍՍՀ Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեն ջերմագին ողջունում են Ձեզ՝ Հայկական ՍՍՀ Ժողովրդի Նիստաշրջանի հաջող աշխատանքների կապակցությամբ։

Հայկական ՍՍՀ Ժողովրդի Նիստաշրջանի աշխատանքները ցույց են տալիս, որ Հայկական ՍՍՀ աշխատավորությունը, ղեկավարվելով Ձեր իմաստուն հրահանգներով, հաջողությամբ իրագործում է Ստալինյան սահմանադրությունը, ամրացնում է Հայկական ՍՍՀ տնտեսական և մշակութային հզորությունը, ամրացնում է Խորհրդային Միության պետական միասնությունը

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Վարչապետութեան վաճառատունը փոխադրուած է, պէտք է ունենալ նոր շէնքին քովի փողոցը։ Հասած են նոր և ընտիր ապրանքներ։

ՃՔԵՂ ԼԵՐԿՈՅՑՈՒՄ ԵՒ ԱՆԻԿՆԿԱԼՆԵՐ

Մեծամասն. Աբեդիք Աբթուլ Ըսկիերակցութեան սրահին մէջ

Վաղը 15 Մայիս 1927 կիրակի երեկոյ ժամը 8.30ին

Պիտի ԲԵՄԱԳՐՈՒԻ

ԵՒԻՆ ՔՐԻՋԻԼԻԷՐ ԿԱՅԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ

ՅԻՆ 5 ԽԵԼԱԳԱՐԸ

(3 ԱՐԱՐ ։ ՊԱՏԿԵՐ)

Ղեկավարութեամբ՝ Պր. Ե. Սահաքեանի, մասնակցութեամբ Պ. Հ. Լամպաճեանի եւ ուրիշներու

Վերջին Յուճասցանկը հարւսմ ժամանած ՓՐ. ԼԻՒԹՖԻ ՇԸՒԼՐՅԸՄԵԱՆԻ

կողմէ պիտի կատարուին ճարիւի հետաքրքրական գործերէն

1.— Դաժերու վրայ պատկիր
2.— Շաւիղուով երեսը ծակել
3.— Քթին վրայ երկաթ ծռել
4 — Ակռայով գամեր կտրել
5.— Աքոռին մէջէն անցնիլ
6.— Երկաթէ շղթայ կտրել

ՅՈՒԽ ՆՈՒԱԳ

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՆՈՒԱԳԱԽՕՒՄԲԻՆ ԿՈՂՄԷ

ՏԵՂԵՐՈՒ ԳԻՆԵՐ

Ա. Կարգ 35 Ս. Դ. Բ. Կարգ 20 Ս. Դ.

Անպամներու կէս գին

ԱՋՔԱՐ ԼՈՅՍ

ՅԻՔ ՀԱՑՈՒՍՏԻ ՍԻՐԱՀԱՐՆԵՐՈՒՆ

Երկու տարի, Քրաճսա, մասնաւոր ճոռաձեւութեանց դասընթացքին ներքեւ իրագործել վերջ դրած ենք ամենէն մօտայի հագուստներու պատուոյնութիւնը, Ց. ՇԻԱՊԵԱՆ վերադարձած է Պէյրութ եւ հաստատուած Իր կուռօ, Դեղարան *Միսքին* ճիշտ կից, Թիւ 120 խանութը։

Կ'երաշխաւորենք գոհ ձգել յաճախորդները։ Մէկ անգամ միայն փորձեցէք։

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՃՔԵՂ ԵՐԵԿՈՅԹ

15 Մայիս կիրակի երեկոյ ժամը 8 30 ին

«ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԱՅԻՆ ՏԱՆ» ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

Պատանեկան Հաւաքեան կողմէ պիտի նեղկատարուի

ԱՍԻՍՅԻ ՍԱՓՐԻՋԸ և ԱԳԱՀ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԸ

Պիտի ըլլան Հայկական պարեր, արտասանութիւններ եւայլն։

Կուզէ՞ք եղանակի յարմար ճաշակաւոր հագուստներ ունենալ, դիմեցէ՞ք

ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ և ԹԷՎՐԻԶԵԱՆ

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ — ՍՈՒԳ ՍԸՐՍՈԳ ՔԻԻ 15 —

Ուր պիտի գտնէք ամէն կտոգի նորաձեւ հագուստներ, թէ պատրաստ և թէ չափի վրայ։

Կերպասներէն և քթանի ճոխ տեսակ, չափաւոր գիներով։ Ունի նաև շապկագործութեան ճիւղը ուր կը պատրաստուին ամէն կարգի եւրոպական շապիկներ և օձիքներ

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ.

GRASHAM
LIFE ASSURANCE SOC. LIMITED

Ապահովագրեցէք Անգլիական հանրածանօթ կրէշամ ընկերութեան, եթէ կուզէք ապահովել Ձեր և Ձեր ընտանիքին ապագան։

Դիմել՝

Մ. Յ. Պօղոսեանին

Պ. Փիլիպ Տէրունեանի վաճառատունը

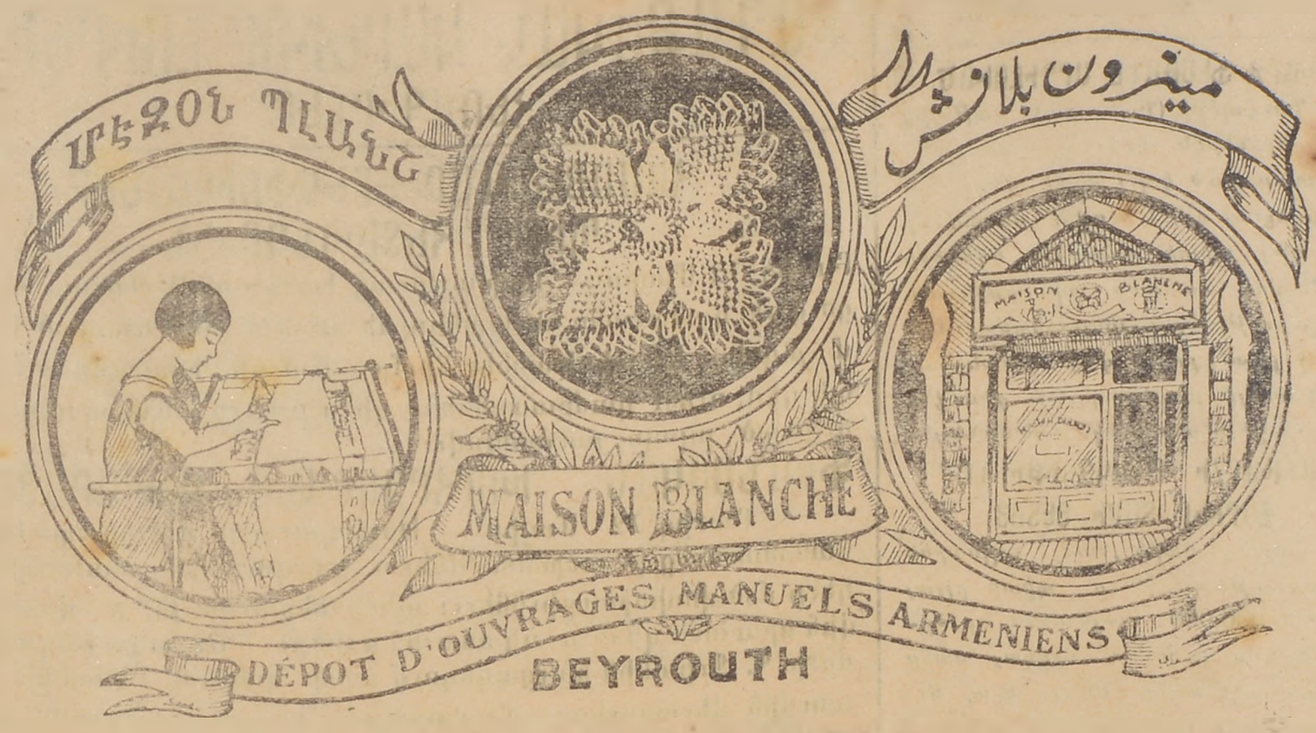

ՄԷՋՕՆ ՊԼԱՆՇ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՁԵՌԱԳՈՐԾԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

(10 ԱՎԸՆԻՒ ՎԷՅԿԱՆ, ՊԱՊ-ԻՏՐԻՍ, ՊԷՅՐՈՒԹ)

Կ'ստանձնէ պատրաստութիւնը ամէն տեսակ հայկական ձեռագործներու, ինչպ ես նաև ծածկոցներ, սնձեռոցներ, ժահճա ալի ծածկոցներ, վարագոյրներ, կանանց յատուկ ամէն տեսակ ասեղնագործուած շրջապգեստներ և ճերմակեղէններ, կանանց և արանց ասեղնագործուած թաշկինակներ եւայլն եւայլն։

Ապսպրանք կ'ընդունինք Սիւրիոյ և արտասահմանի բոլոր քաղաքներէն։

ՏՕՔԹ. Բ. ԳՈՒԼԱԳԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Ներքին և վէներական հիւանդութեանց

Ախճամիտ, արագ և արմատական դարմանում

ՀԻՒԱՆԴ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻ ԵՄԷՆ ՕՐ, ԺԱՄԸ 8-12 և 2-6

Կիրակի եւ տօնական օրեր մասնաւոր ժամադրութեամբ

Դարմանատուն՝

ԺՕՐԺ ՀԱՒԱՏՔ ՓՈՂՈՑ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆ

- Ա պէ լ -

Որ պատրաստէ մեծ խնամքով ճոռաձեւ լոյսերով գեղարուեստական հարսցան լուսանկարներ մեծադիր նկարներ եւ բարձ փոսքալներ

Արուեստը իւրացուցած է Փարիզի մեծագոյն արուեստատան մէջ

ԴԻՒՐԱՄԱՏՋԵԼԻ ԳԻՆԵՐ

Դիմել Յովհաննէս Զէյրուճի փողոց

(9 avenue des Français)

ՏՕՔԹ. Ա. ԳՕՆԵԱԼԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԺԸՆԷՎԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ

ԲԱՐԻՋԻ ԵՒ ՊԷՐԼԻՆԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Մչի, ականջի, քթի եւ կոկորդի հիւանդութեանց

Ընդուն. ժամեր 9—12,30, 3—5,30, Կուրօ փողոց։

ՊԱՂԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՄԵՆԱՇՈՒՏ ՄԱՀ ՊԱՏՃԱՌՈՂ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆ Է

Ամերիկեան քաղաքագէտներու ընկերութեան 73 տարեկան համաժողովին մէջ կարդացուած տեղեկագրի մը համաձայն հասարակ պազատութիւնը ամենաշատ մահ և նոյն ատեն անհայիւ նեթական կսրուստ պատճառող հիւանդութիւնն է։

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

13 ՄԱՅԻՍ 1927

Եգիպտ. ոսկի ս. դ.	633
Սթերլին	615
Տոլար	127
Օսմ. հնչ. ոսկի	553
Ֆրանս. » »	481
Անգլ. » »	613
Թրխական բդդր.	67
» » Գ. Օ.	110
» Առծաթ մէճիտ	52
Սուրիական ոսկեդրամ	18.05
Գր. Ծօնս. 1886 ս. դրմ.	30,00
» 1903 »	17,50
» 1911 »	15,00

Սէֆերեան եղբարք
Թելեֆօն 1—38

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻ

Բնիկ Էրզրումցի Գագիկ Գ. Մուրատեանը կը փնտռէ իր քոյրերը՝ Նազենիկ եւ Ճասմիկ Մուրատեանները, որոնք երեք տարի առաջ Բուենոս Այրէս եղած են։

Նոյն ուներցողներէն կը խնդրուի տեղեկացնել Մուսուլի հայոց առաջնորդարանի հասցէով շօֆէօր Գագիկ Մուրատեանի։

ԳԻՆԵՏՆԵՆ ՄԷՋ

ԹՐԳՄ. EDMOND PASCAL Մարսէյլ Բրէվոյէն

Օրիորդ Սէսիլ Լէհիքիէ առ ժոյր Ալպացի, վաճառ Ուրսուլեան կուսանց, ի Շարքլրօ։

Յարիզ 27 փետրուար

Կամուրջին ընդհակառակը, քանի ճայկերոյթը կը յառաջանար, այնքան մտայուզուած կերեւար... գիս կը դիտէր, խօսիլս մտիկ կընէր։ Անտարակոյս կը մտատանջուէր որ խաղաղասէր փոքրիկ գիշերօթիկ աղջիկը կամաց կամաց այնքան յիմար կը դառնար։

Արդարեւ, աղանդերաժամին, երբ ծառան դրկեց իրեն ըսելով «ձերգէ մեզի...» գնաց դրան պարզունակը գոչեց և ինծի դառնալով,

— *Շատ կարմրած էք, սիրելի աղջիկս... անհանգիստ չէ՞ք արդեօք։*

Հոստովանեցայ որ քիչ մը սրտաճմլիկ չէի։

— *Հանգստութեամբ նստեցէք, տարեք, մի՛ վհատիք... Ես ալ*

ասիկա հաճոյքի խօսքերով և դրդուանքներով։ Ճշմարիտ գիտէիմ քայր մը... Ինքզինքս աւելի լաւ կզգայի, այսպէս ազատած, յենուելցայ ընկերուհիս կուրծքին, մրմնջելով.

— *Մրքան բարի էք։*

Ինք հաճոյք կառնէր դիտելէ հասզեստիս չապիկը, ըսելով.

— *Մարդ կրնա՞յ աղջկայ այսքան գոչտ և աչքան վերոճկէն չապկներ հագցնել... Երբէք ես ատոնց նըման բաներ չպիտի թոյլատրէի մորթիս վրայ։*

Ինչպէս իր մատերը, գիտնին թանձրութիւնը կը քաչէին, անոնք հանդիպեցան խրացին, որուն ծայրը աստուածապաշտական առարկաներս կը կապեմ։ Քաշեց զայն, զինքը ատկէ կարենալ արգիլելէ առաջ։ Հանեց երկու մետաղները որ դուք ինծի տըւիք. Վուբտի աստուածածինը և Սուրբ Սիրաք, կապոյտ փորուրարիս հետ։

Ժամանակ մը զանոնք իր ձեռքին մէջ պահեց, ինք խոհուն կը թուէր, ինծի հարցուց։

— *Ատոնք երբեք չէ՞ք հաներ։*

— *Ոչ, պատասխանեցի, ուխտեր ևմ զանոնք որբեք չհանելու։*

Այդ ուխտերը մարդ վանքին մէջ կընէ, ըսաւ ան... եւ յետոյ օր մը կուգայ ուր մարդ այլեւս չի հանարձակիր... ուր ալ չի կրնար... ես ալ կապոյտ փորուրարիս կրեր եմ...։

Ես բոլորովին փոխուած ձայնով մ'աւելցուց։

— *Նոյն իսկ զոյն դարձեալ կրել պիտի ուզէի։*

Երկար վայրկեան մը առանց խօսելու մնացինք։ Ետոյ յանկարծ ոտքի ելաւ։

— *Հագուեցէք ըսաւ, խիստ կերպով։*

Զարմացած սեղմիրանս դրի, վանդակեստս կոճկեցի, գլխարկս ու վարտկուս առի։ այս միջոցին թարեկամուհիս պատուհանին յենած, ճակատը ապակիներուն դէմ, կռնակը ինծի կը դարձէր։ Ինք վերադարձաւ, հանուեցաւ իր կարգին, ծառան կանչեց։ հաշիւը վճարեց... այս բոլորը առանց խօսելու։

Ես քիչ մը կը վախնայի այս լռութիւնէն։ Ձաչարանը Քողոքիչք, կառք մը ժառնք, որ դրան առջեւ կը կենար։ Ինքզինքս կրցայ այն ատեն հանդարտեցնել, երբ կը մտուհին ինծի բսաւ։

— *Կառապանին տուէք ձեր հասցէն։*

Քանի ճանապարհ կը տեւէր ինք չի խօսեցաւ։ Հակառակ ցուրտին ապակիներէն մին բացեր էր և երեսը սառած հովին կերկարէր։ Ես անչարժ կը մտայի անկիւնս մը, նեղքնապես ինծի հարցնելով գինչո՞ւ սրտնեղած է, ինչ ըրի ես իրեն։

Վանս փողոցը հասած, կոմսուհին ինծի հետ իջաւ ննչեցուց, ինծի վիքթորին ձեռքը յանձնեց, որ բաւական ժամանջուած ինծի կսպասէր։ Հեռանալէ առաջ, հարեւանցի ինծի համբուրեց երեսներուս վրայ և ըսաւ.

— *Սիրելի աղջիկս, չարունակեցէք կրել, կապոյտ փորուրարը, չափազանց լաւ է այդ։ Մինակ ըսէք ձեր ծնողաց, որ այլեւս ձեղի չի ձգեն առանձին ճամբորդելու։ Շոգեկառքին մէջ մարդ երբեմն վտանգաւոր հանդիպումներ կունենայ։*

Ինք այս բառերուս վրայ հեռացաւ, կառք նստաւ և մեկնեցաւ, ինծի չատ ապշեցուցած ձգելով։ Հակառակ խնչէնքիս, այս գիշեր գրեթէ երբէք չքնացայ, այնքան գես կը խռովէր այդ պատահարին յիշատակը։

Այս առաւօտ ուշէն հանդարտ եմ, խիղճս կը քննեմ, ինձ կը թուի որ գէշ բան մը ըրած չեմ, և սակայն խուլ կսկիծի պէս բան մը ունիմ։

Ահա թէ ինչո՞ւ համար ուզեցի անմիջապէս և անկեղծօրէն խոստովանիլ իմ սիրելի քոյր ալպանիին, որ ինծի պիտի լուսաբանէ ինչ որ պէտք է մտածել այդ կնոջ մասին և արդեօք չատ մեղադրելի եղած եմ անոր հետ ճաչելով։

Տեղեկութիւն մը որ կը մոռնայի թխաթոյր, քեմխատակազմ գրքոյկը բաթեպաշտական գերք մըն է։ կոմսուհին իր պարեգօտը հանած միջոցին զայն գետին ձգեց ճաչարանին մէջ, ես զայն վերցնելով, խոշգրին նայեցայ. անտարակոյս այդ աչխատաւոր սուրբ եղբօր մը պատմութիւնն է։ կարծեմ Կարմելեանցներու Դպրապաները կը կոչուէր կամ Ջուանաւորներու Դպրապաը։

ՎԵՐՋ

Արտօնատէր՝
ՏՕՔԹ. Ա. ԳՕՆԵԱԼԵԱՆ